

ham, akkurat som jeg sagde til det ærede Medlem for Aalborg Amts 3die Valgkreds: Jeg tror ikke, at Staten skulde tage Affære, hver Gang en Herregaard er brændt, men at forstandige Mænd paa Egnen skulde tage Affære, og det er dertil, jeg har søgt at opfordre ved dette Forslag. Bliver dette Forslag til Lov, tror jeg, det vil gaa saaledes, at naar en Herregaard er brændt og er til fals og egner sig til Udstykning, ville forstandige Mænd paa Egnen sige: Nu er Tiden inde. Her kan det gøres uden Risiko, da vi have en god Førsteprioritet i Gaarden. Vanskeligheden har hidtil været at faa en Andenprioritet, men nu hjælper Staten os hertil. Lad os nu tage fat og se at udstykke Gaarden saaledes, at vi kunde tjene Egnen og Kommunen paa bedste Maade.

Det ærede Medlem dvælede ogsaa ved, at de 200,000 Kr., som ere nævnte i Forslaget, vare alt for lidt. Hvis der virkelig skulde gøres noget, var det kun en Bagatel. Men ogsaa derpaa har jeg svaret. Jeg har den Overbevisning, at det vil gaa med dette som med Pengene til Landarbejderne.

De øvrige Talere, som havde Ordet, udtalte sig alle i Tilslutning til Forslaget. Det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 4de Valgkreds (Svendsen) syntes, at Bestemmelserne imod den private Spekulation vare for haarde. Ja, som jeg allerede har nævnt, jeg tror, man ikke skal slappe dem, og at det gaar alligevel. Det ærede Medlem for Sorø Amts 3die Valgkreds (Lange) mente med Hensyn til Maksimumsgrænsen for Ejendomme, der kunde faa Laan efter denne Lov, at man burde gaa noget højere end til 12,000 Kr., men jeg minder om, at de 12,000 Kr. er 12,000 Kr. efter Vurdering til Ejendomsskyld, altsaa 12,000 Kr. uden Besætning eller Inventarium, og jeg mener, at disse 12,000 Kr. uden Besætning og Inventarium betyder ikke nogen lille Ejendom. Naar der er Tale om at yde et Laan af Statskassen, bliver det faktisk et lille Tilskud af Statskassen, og jeg mener derfor ikke at kunne gaa højere end til de 12,000 Kr. Jeg har endog været betænkelig ved at gaa saa højt. Det ærede Medlem for Nakskov (Reventlow) var inde paa samme Tankegang. Han mente, at man skulde have Spillerum for Maksimumssummen for disse Ejendomme, idet han henviste til den nuværende Landarbejderlov, hvor man kan gaa over den fastsatte Maksimumssum paa saadanne Ejendomme, hvor Jordpriserne ere høje. Men jeg er

betænkelig ved at gaa højere end til de 12,000 Kr.

Fra forskellige Sider er der blevet spurgt om, hvorvidt Landboforeninger og Andelsselskaber og lignende Foreninger kunde tage Sagen op, saa at man ikke behøvede at danne særlige Foreninger i dette Øjemed. Dertil vil jeg sige, at det Tilsyn, der fra Finansministerens Side skal øves med Virksomheden, gør det nødvendigt, at de Mænd, som tage Sagen op, ere organiserede som en selvstændig Forening. Dens Vedtægter skulde godkendes af Finansministeriet, men deraf følger, at Vedtægterne for denne Virksomhed ikke kunne være en Del af Vedtægter, der vedrøre helt andre Ting. Regnskabet skal godkendes af Finansministeriet, men deraf følger, at Regnskaberne angaaende denne Sag ikke kunne være en lille Del af Landboforeningens Regnskab. Det lader sig ikke gøre. Selvfølgelig kan en Landboforening eller et Andelsselskab staa bag ved en saadan Forening, der er ikke det mindste i Vejen for, at f. Eks. en Landboforenings Bestyrelse kan organisere sig som en saadan Forening, lave Vedtægter og indsende Regnskaber, og at Landboforeningen saa kan staa bagved og f. Eks. forsyne Bestyrelsen med de fornødne Midler til at realisere Formaalet. Hvis Landboforeningen vil løbe denne Risiko, kan den gøre det, men for Administrationens Skyld er det nødvendigt, at den organiseres som en selvstændig Forening.

Det ærede Medlem for Hjørring Amts 4de Valgkreds (Th. Larsen) ønskede, at Kommunerne skulde komme med. Han sagde, at Loven vilde vinde ved, at Kommunerne fik Ret til at købe Gaarde og udstykke dem og kunde faa Laan i Overensstemmelse med de her foreslaaede Regler. Jeg skal i den Anledning bemærke, at Ret til at købe Gaarde og udstykke dem have Kommunerne jo allerede. Sognekommunerne skulde spørge Amsraadet derom, som de overhovedet skulde spørge Amsraadet næsten om alt, hvad de foretage sig, men intet som helst hindrer et Sogneraad i at købe en Gaard og udstykke den og spørge Amsraadet derom. Det har nu vistnok hidtil ikke vist sig, at der i en Landkommune har været en Tanke oppe i den Retning. Jeg har i alt Fald ikke set, at der har været saadanne Planer oppe. Jeg tænker mig, at hvis et Sogneraad vilde spørge et Amsraad derom, vilde det ikke falde noget Amsraad ind at modsætte sig det. Derfor er jeg til-